

Vergaderjaar 2012–2013

28 141

Agrologistiek

Nr. 12

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 januari 2013

Met deze brief informeer ik u over de afronding van het Platform Agrologistiek en de start van een Netwerk Agrologistiek door het bedrijfsleven. Tevens geef ik u de belangrijkste conclusies van de verkenning van het draagvlak voor agrologistiek onder partijen buiten het Ministerie van Economische Zaken (EZ).

Achtergrond

EZ heeft 10 jaar lang de bewustwording over en de ontwikkeling van een duurzame en efficiënte agrologistiek actief gestimuleerd. De visie Agrologistiek, uitgebracht in 2001 door toenmalige ministeries van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en Verkeer en Waterstaat, is erop gericht om onnodige transportbewegingen te verminderen. Agrologistiek staat voor het ontwikkelen en realiseren van efficiëntere logistieke concepten voor de keten van land tot winkelschap, waardoor de transportbehoefte vermindert en de kwaliteit van het product én van de omgeving verbetert. Dus efficiënter én duurzamer.

In 2002 is het Platform Agrologistiek door de overheid opgericht om deze visie te implementeren. Het Platform Agrologistiek is een omvangrijk netwerk, waarin de ministeries van EZ en Infrastructuur en Milieu (I&M) samenwerken met bedrijfsleven, brancheorganisaties, wetenschap en onderwijs en andere overheden. Via onder andere kennisontwikkeling, (agrarisch) onderwijs, communicatie en het faciliteren van – ondernemersgedreven – projecten zijn nieuwe vormen van samenwerking ontstaan, ervaringen en kennis gedeeld en obstakels in wet- en regelgeving inzichtelijk gemaakt.

Agrologistiek is een kritische succesfactor voor de concurrentiekracht van het Nederlands agrocomplex. Nederland is wereldwijd tweede exporteur van agroproducten. In 2011 was de exportwaarde 72,8 miljard euro, terwijl we voor 48,3 miljard importeerden. Daar valt de agrologistiek niet uit weg te denken. De Rotterdamse haven is een draaischijf waarlangs heel

Europa wordt bediend. Schiphol is Europa's favoriete goederenluchthaven. De haven van Amsterdam bedient de wereldmarkt. Nederland staat al jaren in de top 5 van de *Logistics Performance Index* van de Wereldbank.

Verkenning

Na zo'n lange periode van intensieve overheidsbetrokkenheid is herbezinning op zijn plaats. In 10 jaar tijd is het speelveld en de rol van de overheid daarin, veranderd. Zo is het topsectorenbeleid geïntroduceerd, waarbinnen overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen samen werken aan ambities en het bedrijfsleven mede de agenda bepaalt. Daarom is in 2012 op initiatief van mijn voorganger een verkenning uitgevoerd naar de opvattingen van het bedrijfsleven over agrologistiek, de verdere ontwikkeling ervan en of een rol van het Rijk vervolgens gewenst is. Op basis van gesprekken met bedrijfsleven, belangenorganisaties, onderzoek en (mede-) overheden blijkt het belang van agrologistiek voor Nederland onverminderd groot en dat wordt ook breed erkend.

Doorstart

Een andere conclusie van de verkenning is dat de tijd rijp is voor een andere rol van de overheid. EZ stopt na 2012 met de financiële ondersteuning van het Platform Agrologistiek. De jaren van «adolescentie», van aanjagen door de overheid zijn voorbij. Tijdens de verkenning zijn belanghebbende partijen opgeroepen zich rond het thema agrologistiek te organiseren en samen op te trekken, ook richting overheid.

Het bedrijfsleven, de WUR en Greenport Venlo hebben naar aanleiding van de verkenning de handschoen opgenomen. Er is een ambitieus plan gemaakt voor een Netwerk Agrologistiek en tal van bedrijven en instellingen hebben hun interesse getoond. Het plan gaat uit van een stevige regionale basis, wil nationaal verbinden en heeft nadrukkelijk ook een internationale ambitie. Dit Netwerk Agrologistiek wil een *cross-over* zijn tussen de Topsectoren Tuinbouw&Uitgangsmateriaal, Agro&Food, Logistiek en ICT.

Ik ben blij dat er na het opheffen van het Platform Agrologistiek een nieuw aanspreekpunt voor agrologistieke vraagstukken wordt opgericht. Het initiatief om agrologistiek op de verschillende agenda's te krijgen en te houden, komt bij het Netwerk Agrologistiek te liggen. Via dit netwerk zal zowel landelijk als regionaal een vorm van *crossover-platform* ontstaan die getrokken wordt door het bedrijfsleven en die de genoemde topsectoren en thema's zal verbinden onder de noemer agrologistiek. Het huidige plan is daarmee een stevige steun voor het topsectorenbeleid.

Rol overheid

Op 13 december 2012 was de slotbijeenkomst van het Platform Agrologistiek en tevens de startbijeenkomst van het Netwerk Agrologistiek. Daarna blijft EZ aanspreekpunt voor het beleidsveld agrologistiek en zal als participant aan het Netwerk Agrologistiek deelnemen. Dit vergt een actieve houding die zorgt voor voldoende beleidsaandacht binnen het Rijk en voor een goed gevoel voor de ontwikkeling van de sector en de bijdrage die het Rijk kan geven. De overheid kan bijdragen door bijvoorbeeld het wegnemen van belemmeringen en het realiseren van belangrijke voorzieningen.

Internationale agrologistiek

Een derde van het voedsel dat in de wereld geproduceerd wordt gaat door inefficiënties in de keten verloren voordat het een consument bereikt. De groeiende wereldbevolking en verstedelijking vergroten de urgentie om logistieke knelpunten in de keten op te lossen. Agrologistiek is een essentieel onderdeel van efficiënte ketens en op dit vlak liggen er nadrukkelijk vragen van partnerlanden. Zoals aangekondigd in de brief Voedselzekerheid van 24 oktober 2011 (Kamerstuk 32 605, nr. 54) zal Nederland zich inzetten voor voedselzekerheid ondermeer door het versterken van markten en ketens. De expertise die Nederland heeft opgebouwd in agrologistiek is van grote waarde en heeft toepassingsmogelijkheden op mondiale schaal. Agrologistiek biedt oplossingen voor het wereldvoedselvraagstuk. Samen met het bedrijfsleven zal ik verkennen hoe wij hieraan een bijdrage kunnen leveren.

Evaluatie

Met de in 2012 uitgevoerde verkenning geef ik invulling aan de eerder aangekondigde beleidsevaluatie van de Visie Agrologistiek. Ook is in het jubileumjaar het «Feest van de Agrologistiek» verschenen ter illustratie van 10 jaar Platform Agrologistiek. Dit boek kunt u via een link¹ inzien.

In het boek staan interviews met ondernemers, managers, belangenbehartigers, deskundigen en docenten uit de agro- en foodsector die de logistiek daadwerkelijk duurzamer hebben gemaakt. Evaluatiegesprekken met beleidsmakers over de gekozen route om een visie op het functioneren van een bedrijfstak om te zetten in tastbare veranderingen. En twee bijdragen van bedrijfskundigen die aan de hand van tien jaar agrologistiek hebben genoteerd wat goed en fout kan gaan wanneer je zegt: «Duurzamer, het kan wél».

De staatssecretaris van Economische Zaken,
S.A.M. Dijkema

¹ <http://www.agrologistiek.nl/downloads/Agrologistiek-Oogstboek-064-3LRklein.pdf>